

ניתן לצפות בשיעורים נוספים באתר של
מכון מאיר בכתובת: www.meirtv.co.il

סוד המלחמה

עיון בפרשת השבוע על פי ה"הכתב והקבלה"

1. במדבר ל"ב, ה'כ"ז

(ה) ויאמרו אם מצאנו זון בעיניך נתן את הארץ הזאת לעבדיך לאזוזא אל תעברנו את הירדן: (ו) ויאמר משה לבני גד ולבני ראובן האזניכם יבאו למלחמה ואתם תשובו פה: (ז) ולמה תניאון את לב בני ישראל מעבר אל הארץ אשר נתן להם יהוה: ... (ח) וישבו אליו ויאמרו ידרת עאן נבנה למקננו פה וערים לטפנו: (ט) ואנחנו נחליץ זושים לפני בני ישראל עד אשר אם הביאנום אל מקומם וישב טפנו בערי המבצר מפני ישיבי הארץ: (יז) לא נשוב אל בתינו עד התנחל בני ישראל איש נחלתו: ... (כ) ויאמר אליהם משה אם תעשון את הדבר הזה אם תחליצו לפני יהוה למלחמה: (כא) ועבר לכם כל חולין את הירדן לפני יהוה עד הורישו את איביו מפניו: (כב) ונכבשה הארץ לפני יהוה ואזור תשבו והייתם נקים מיהוה ומישראל והיתה הארץ הזאת לכם לאזוזא לפני יהוה: (כג) ואם לא תעשון כן הנה וטאתם ליהוה וידעו וטאתכם אשר תמצא אתכם: ... (כה) ויאמר בני גד ובני ראובן אל משה לאמר עבדיך יעשו כאשר אדני מצוה: (כו) טפנו ישינו מקננו וכל בהמתנו יהיו שם בערי הגלעד: (כז) ועבדיך יעברו כל חולין צבא לפני יהוה למלחמה כאשר אדני הבר:

2. הכתב והקבלה ל"ב, כ'

לפני ה' למלחמה. הזכיר משה בזה כמה פעמים לפני ה', וכן חתם במאמרו והיתה הארץ הזאת לכם לנחלה לפני ה', וכל האריכות במאמר זה הלא כבר הוא נכלל במ"ש מקודם ואנחנו נחלץ חושים לא נשוב אל בתינו, אמנם יפה ביאר פ' זו הרע פיגו, כי הם אמרו ואנחנו נחלץ לפני בני לא נשוב אל בתינו עד התנחל איש נחלתו, הנה ביאר דעתם הנכונה וההגונה לבלתי צאת מקו היושר והמשפט אשר יחוייב, יסבלו גם הם טורח ועמל בסכנת המלחמה כאחיהם, ולא שיירשו ארץ בלי עמל ויגיעה, ובכל אלה לא הזכירו בפיהם שיעשו כל זה מפני פחד ה' ומהדר גאווה, אשר כל תועבת ה' כל עושה עול, ע"כ אמר להם משה, טוב הדבר אשר דברתם, אך לא יספיק היותו סתמי כאשר אמרתם, שנראה היותכם עושים כן בעבור היושר המדייני והכללי, אלא אם תעשו הדבר הזה אשר אמרתם, צריך שיתוסף בו עוד תנאי, והוא שכשיעבור כל חלוץ מכם,

לא יהיה לפני בני גרידא, כאילו היות התכלית מפני שכן יחייב הקבוץ המדייני והכללי, אלא לפני ה', לעשות רצונו, ולא מפני היות הדבר מוסכם מן השכל וסברה אנושית, כ"א יניע אתכם ע"ז חיובכם להכניע לפני ה', שאמר לעשות כן ונעשה רצונו, הנה בזה האופן תהיו נקיים בפעם אחת מה' ומישראל, שתעשו עיקר בעצם וראשונה מהנקיון המתחייב מצדו ית', וממנו לישראל, ואז תהיה הארץ לכם לאחוזא לפני ה', שייסכים רצונו ית' בכך, מה שלא ימשך כשלא תשימו מגמת פניכם העיקר בזה, כי אע"פ שמצד התנאי לבד יתנו לכם ג"כ הארץ לנחלה, אמנם באופן זה לא יהיה כ"א לפני אנשים ולא לפני ה'; ואמר עוד ואם לא תעשו כן ירצה אם תלכו לפני אחיכם לבד ולא לפני ה' כאשר אמרתי, אז אף שלא תחטאו בזה לשום אדם והייתם נקיים מאחיכם ישראל לבד, אבל חטאתם לה', בהחטר עיקר שלמות הכוונה האמורה, ולהיות ענין זה דבר המסור ללב ואין שום בריה יכולה לדעת חטאתם זאת, לכן חתם דעו בעצמכם, כי פנימיות לבכם גלוי וידוע לכם, אם לעקל וכו', לכן השיבו ואמרו עבדיך יעשו כאשר אדוני מצוה, ירצה לא כאשר אמרנו מקודם לפני אחינו בני כ"א על האופן שאדוני מצוה שהיא לפני ה', והוא דרך נכון ביישוב המקראות ויסוד גדול בעבודת ה'.

3. עולת רא"ה ב' עמ' פ"ב

שהכה גוים רבים, והרג מלכים עצומים. כשהרוח החשוך, השורש הפורה של הזדון, הטומאה והרשעות, מתכנס אל תוך הלב של המזונים גדולים, הרי הוא מחולל נוראות להפסיק את החדירה של אור הקדושה האלהית, והאצילות של טהרת הנשמה האנושית, שהיא מביאה את האושר הנצחי, שהוא יסוד תיקון העולם באמת. וכל זמן שמספר גדול של אנשים, אחוזי רוח העושים, הם מאוגדים ביחד בתור גוי בעל תרבות מיוחדת, שהיא בנויה על אותו היסוד של הזוהמא הרשעית, הרי הם נעשים קיר ברזל להפסיק את האורה העליונה, ולהחזיק על ידי זה את העולם במחשכים, ובשביל כך יד ד' יוצר האורים היא נטויה, להכות את הגוים הרבים, אע"פ שאין אלה המזונים כולם כלים ונאבדים, ורבים מהם ממשיכים את חייהם, גם אחרי שהוכו הגוים בתור כח מאוגד, אבל כבר נחלשה, ע"י הכאה זו, אותה החציצה העבה של הרוח המלא רשע, בהיותו נשען על אגד חזק של גוים רבים. אמנם המלכים, אלה האישים

היחידים, כבירי כח הרשע, עמודי הטומאה, ואוצרי המחשכים, מפיצי הזדון ומחזיקי העול, הם, באישיותם הפרטית הגאיונה, יכולים הם להשיב את גלגל העולם אחורנית, ולהחשיך את הזוהר, שהתחיל להיות בוקע, בבית האפל של התבל, ע"י ההכאה של הגוים הרבים, שהגשימו בתרבותם הכללית את תוכן הרשעות לכל טומאותיה. להם אין תקנה אלא הריגה, מחית השם, ואיבוד מן העולם.

4. עולת רא"ה א' עמ' רע"ז-רע"ח

ולמלשינים. "אמר להם רבן גמליאל לחכמים כלום יש אדם שיודע לתקן ברכת המינים. עמד שמואל הקטן ותקנה" (ברכות כ"ח). כל הברכות של התפלה, שהן מלאות חסד ואהבה, ראוי לתקן כל חכם הראוי למעלה רוממה כזאת, לערוך תפלות קבועות לגוי קדוש ועם חכם ונבון. אבל ברכה זו של התפלה, שבתוכה אצורים דברים של שנאה ומשטמה, והאדם באשר הוא אדם אי-אפשר כלל שלא תמצא בקרבו איזו שנאה טבעית לאויבי נפשו ורודפי עמו, צריכה היא לבא דוקא ממי שכולו טהור וקדש לד', שתכונת השנאה הטבעית אין בלבבו כלל, ורק מפני שע"י תקלתם של הרשעים המכשילים מחוסרת ההתגלות של התכלית הכללית, יעתר אל ד' להדוך אותם. אבל אם ישאר בלבבו איזה רגש כל-דהו של שנאה מפני ההתנגדות הטבעית, אף שהיא קדש לד' בהתחלתה, מ"מ תגבר בלב להיות ג"כ לשנאה טבעית חוץ משורת הכונה האמתית. על כן עמד שמואל הקטן ותקנה, ורק הוא באמת ראוי לה, כי הוא אשר דרש תמיד בנפול אויבך אל תשמח וגו', והסיר מלבבו כל רגש שנאה גם לשונאי נפשו, והוא כשיתעורר לתקן ברכה למינים לא תמצא בה כי-אם רגשת לב טהור לתכלית הטוב האמתי הכללי".

לשנה האחרת שכחה, והשקיף בה שתיים ושלש שעות" (שם). ... הצירורים הטהורים משתכחים וצריכים לטיעתא דשמיא, ולשנה האחרת השקיף שתיים ושלש שעות עד שמצא בנפשו את הכשר הקדושה והטהרה הראויה לברכה זו, שנאמרה לפי מלותיה ברוח שנאה, ושתהיה עם כ"ז מלאה רוח אהבה וחסד, ורק קנאת ד' צבאות, בחשקו אל תכלית השלמות, בהגלות כבוד ד', בסור כל מניעה וכל סיג, תעשה זאת.